

P62-0552

FIGYELEM!

Az előadó a szöveget a helyi viszonyoknak megfelelően módosítsa, bővítse, helyi példákkal egészítse ki.

SILÓZÁS

(Diafilm-szöveg)

1. kép

A mezőgazdasági termelés fejlesztéséről szóló — 1953. évi minisztertanácsi és párthatározat megállapítja, hogy állatállományunk számára a háború előtti színvonal fölé emelkedett, azonban hozama nem elég ahhoz, hogy kellően ki tudja elégíteni állati eredetű élelmiszerekkel a lakosság növekvő szükségleteit. Feladatunk tüzni ki az állatállomány számszerű növelését és a hozamok emelését.

2. kép

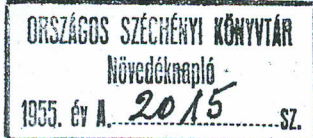
Az állattenyésztés alacsony hozamának legfőbb oka az, hogy nincs biztosítva a folyamatos takarmányellátás. A kedvezőtlen időjárású években az állatállomány leromlik, termelékenysége visszaesik.

3. kép

Fejlődő állatállományunk számára szilárd takarmányalapot kell teremteni, csak úgy lesz kifizetődő az állattenyésztés, csak úgy tudjuk dolgozó népünket állati eredetű élelmiszerekkel ellátni, ha állatainkat egész éven át az időjárástól függetlenül, bőségesen ellátjuk megfelelő takarmányokkal.

4. kép

Allattartásunkat a silózás alkalmazásával egyszer és mindenkorra függetleníteni tudjuk az időjárás szélsúlyától. A silótakar-

mányhoz az év minden szakában hozzányúlhatunk, aszályos években sem vagyunk kitéve állatállományunk kondíció-leromlásának, kényszervágásokkal, vagy az állatok eladásával nem kell szorult helyzetünkön segíteni.

5. kép

Nyáron, ha a legelő gyepezeté kiég, pótolhatjuk a hiányzó takarmányt silótakarmánnyal.

6. kép

Jól jön a siló akkor is, ha akár kora tavasszal, akár ősszel a sok esőz s nem teszi lehetővé, hogy here- vagy fűféléket szénává szárítsunk. Ilyenkor ezekkel is meg lehet tölteni a silókat anélkül, hogy ezáltal tápanyagértékben veszteség érne bennünket. A tapasztalatok azt igazolják, hogy a pillangósok, fűfélések tápanyagain, ásványi sóit, vitaminjait sokkal inkább meg tudjuk őrizni a silózással, mintha azokat szénává szárítjuk.

7. kép

A silózással 30 százalékkal kevesebb a fehérjé- és keményítőérték veszteség, mint a szénaszárításnál. A szénaforgatásnál, gyűjtésnél, fel- és lerakásnál, kazal felbontásnál, etetéshez való előkészítésnél a széna-félék legértékesebb részei: a levelek, finomabb szárrészek letöredeznek, vagy kilúgozódnak.

8. kép

A jól elkészített silótakarmány csekély veszteséggel akár éveken keresztül is eláll. A tiszavasvári Munka TSZ-ben a tél folyamán fel nem használt silótakarmányt gondosan lefedve tárolják a következő télre. A silózással lehetővé válik takarmánytartalékok képzése

9. kép

A silótakarmány minden haszon- és igásállat kiváló takarmánya. Télen és kora tavasszal a zöld-takarmányt pótolja nyá-

ron és ősszel a zöldtakarmányok kiegészítésére szolgál. Jó íze, kellemes szaga fokozza az állatok étvágyát, elősegíti más takarmányok jobb értékesülését, általa szénát és abrakot takarítunk meg.

10. kép

A silózással területnyereségre is szert teszünk, mert a különböző növények és azok mellékterményeinek felhasználásával csökkenteni tudjuk a takarmányok termelésére szolgáló vetésterületeket is. A borsodivánkai Petőfi TSZ-ben 800 köbméter silótakarmányt készítettek télire. Azáltal, hogy nagy tömegét adó silócsalamádét és különböző hulladéktakarmányokat silóznak, sok szántóföldet takarítanak meg a gabonatermesztés számára.

11. kép

Szövegkép.

A silózási eljárás régi keletű. Már a rómaiak hatalmas méretű kősilókat építettek zöldtakarmányok tárolására. Hazánkban az első silókat az 1860-as években készítették. Széles körben elterjedni azonban még a második világháborút megelőző években sem tudott. Csak egyes uradalmak építettek, a dolgozó parasztság alig ismerte annak jelentőségét.

A silózás lényegében nem más, mint közönséges savanyítás, ami a gyakorlatban úgyszólván alig tér el a háztartásban alkalmazott káposztasavanyítási eljárástól. Télen az emberek is szívesen eszik a savanyúkáposztát, ez a magyarázat arra, hogy az állatok is szívesen fogyasztják a zöldtakarmányok pótlására a silótakarmányt.

12. kép

Felszabadulásunk után kormányunk nagyra értékelte a silózást. 1948—1949-ben nagymennyiségű kedvezményes siló építését tette lehetővé a parasztság számára. Akkor építette Németh Kálmán magyaralmási egyénileg gazdálkodó dolgozó paraszt is 3 db betonsilóját.

13. kép

Későbbi években a kisméretű silók akcióját felváltották a tsz-ek, állami gazdaságok 100—150 köbméteres beton- és téglasiló építése. Így épült a ráckeresztúri Gerő Tsz 3 silója is.

14. kép

Kormányzatunk a silózás általánossá tételére hatalmas lehetőséget biztosít. A mezőgazdasági termelés fejlesztéséről szóló kormányhatározat előírja, hogy 1954-ben 350 ezer kat. holdon, 1955. évben 380 ezer kat. holdon, 1956. évben 430 ezer kat. holdon kell silótakarmánynövényeket termesztetni.

15. kép

Termelészövetkezetek részére az építési anyag biztosítása mellett államunk igen kedvezményes hitellel segíti elő 100 köbméteres, vagy ennél nagyobb téglasilók építését. A hajdúsámsóni Béke TSZ 10 évré szóló 1 százalékos állami hitellel épített téglasilót.

16. kép

Papp József 10 holdas endrefalvai dolgozó paraszt 2 tehene részére állami kölcsönrel 1030 Ft-ért épített téglasilót.

17. kép

A gépállomásokon keresztül segíti államunk tsz-einket, és az egyénileg gazdálkodó parasztságot a silózásban. Köbméterenként 2,5 Ft-ért végzi a ceglédi gépállomás a silózást a ceglédi Nagy Sztálin TSZ-ben.

18. kép

Szöveggép.

Allattenyésztőinknek fel kell ismernie a silózásban rejlő hatalmas lehetőségeket az állatállomány elszaporítása és hozamának növelése érdekében és élni kell az államunk nyújtotta kedvezmé-

nyekkel. Létesítsünk, minél több árok- és gödörsilót, készítsünk állandójellegű beton-, tágla- és kőből készült silókat.

19. kép

Bármilyen anyagból is építjük a silót, az istállóhoz közel és a lehetőség szerint kissé magasabb helyre telepítsük, hogy ne kelljen a takarmányt télen messziről hordani, hogy ne érjünk hamar a talajvízhez. A siló fenéke legalább 50 cm-el legyen magasabban, mint a tavaszi talajvíz-állás.

20. kép

Legegyszerűbb és legolcsóbb a földbeásott ároksiló. Alakjuk a talajtól függ, lehet árok- és gödörsiló. Ároksilót minden talajon készíthetünk. Legmegfelelőbb mélység 2,5—3,5 m, szélesség 2,5—3 m. Hossza tetszés szerinti. Laza homoktalajon a falat vesszőfonattal támasszuk meg és cementes habarccsal vonjuk be.

21. kép

22. kép

A gödörsiló jobb az ároksilónál. Kötött talajon feltétlenül ilyen készítsünk. A silóépítésnél arra törekedjünk, hogy a sarkok gömbölyűek legyenek, mert különben a levegőt nem tudjuk jól kiszorítani. A földsilóknál az oldalakat és a fenékrészt minden esetben le kell döngölni. A földsilók peremét a kiásott földdel 1,3—1,5 méterrel magasabbra kell építeni. Egyrészt a szilárdság, másrészt a fagyveszély miatt.

23. kép

A szécsényi Rákóczi Fejedelem TSZ téglából épített 3 részre osztott, állandójellegű ároksilót.

24. kép

25. kép

A földbeépített ároksilónál ugyan drágább, de sokkal jobb az állandójellegű téglá-, kő-, betonfalú, bélelt takarmánysiló. Előnye,

hogy kis helyen felépíthető, állandó jellegű, gyorsan tölthető, a belerakott takarmány könnyen tömöríthető, a takarmány nem keveredik földdel és tökéletesen beérik. A hajdúsámsoni Béke TSZ téglából építette silóját.

26. kép

Ahol közel van a kő, abból is készíthetünk silót. A terméskőből épített silóknál arra kell vigyázni, hogy az oldalfalak simák legyenek.

27. kép

Leggyakrabban betönből építik az állandójellegű silókat. Tartós és olcsó. Ha folyami kavics közel van, házilag is felépíthetjük zsaluzással. Csejtei Gyula püspökmolnári négyholdas dolgozó paraszt maga építette öt köbméteres betönsilóját, az állami sílóakció keretében 728 Ft-os költséggel.

28. kép

Felépíthető a siló előregyártott betonidomokból is. Dolgozó parasztságunk az Országos Mezőgazdasági Kiállításon nagy érdeklődéssel tanulmányozta az előregyártott betonlapokból épített silókat.

29. kép

Az állandójellegű silók a legjobban bevált körkeresztmetszettel függőleges hengeralakban készülnek részben földbesüllyesztett, részben földfeletti kivitelben. Belső átmérője 2—2,2 m-nél kisebb ne legyen, mert különben nehéz belőle a takarmányt kiemelni. 6,5 m-nél szélesebbet sem tanácsos készíteni, mert a nagy silófelület felhasználás során könnyen megromlik. Mélysége általában egyenlő a belső átmérővel, vagy annál 0,5—1 m-el nagyobb.

30. kép

A földfeletti rész legjobban bevált magassága 1,3-tól 1,5-ig van. Ilyen földfeletti magasság a kiásott földdel lejtősen körültölt-

hető és a nyomás ellen is védve van az oldalfal, a fagytól is védve van a takarmány.

31. kép

Ahol magasan van a talajvíz, előbbinél is magasabbra építjük a siló földfeletti falát. A ki- és betárolás megkönnyítésére oldalajtóval látjuk el.

32. kép

Mind a földsilóknál, mind az állandójellegű silóknál fontos a besilózott takarmány levegőtől és víztől való elszigetelése. Levegő és főleg víz jelenlétében a szilázs megromlik. Célszerű a silókat állandó jellegű tetővel ellátni, vagy szalmával, kukoricaszárral befedni. A tetőzet nemcsak a takarmányt, hanem a siló falát is megvédi a fagytól.

33. kép

A besilózott takarmány a tömörödés során vizet enged magából, ennek összegyűjtésére a silógödör fenekét lejtősen kell kiképezni.

34. kép

Jóminőségű szilázs csak a megfelelően felaprított takarmányból lesz. A felaprítás elengedhetetlen, mert így kisebb a takarmány térfogata, könnyebb a tömörítése, gyorsabb a növények elhalása, gyorsabban kiválik a növények cukortartalmú nedve és gyorsabb, tökéletesebb az erjedése. Erre a munkára legalkalmasabb a silótöltőgép, de felhasználható erre a célra a szártépő is.

35. kép

Silózásra átalakított cséplőgép.

A használaton kívül helyezett cséplőgépet is átalakíthatjuk silózáshoz. Kitűnő munkát végez. A tépés és aprítás műveletét egyszerre végzi el.

36. kép

A Bábolnai Allami Gazdaságban járvasilózó géppel végzik a silózást. A gép a táblán vágás után azonnal elvégzi a takarmány felaprítását is. Így gyorsan megy a munka, nincs száradási veszteség. 1955-től kezdve 500 db járvaszecskázót és 1000 db silótöltő szecskavágót készít iparunk évente a mezőgazdaság részére.

37. kép

Általában minden olyan zöldtakarmány, növényi melléktermék felhasználható silózásra, amely az állatok egészségére ártalmas anyagokat nem tartalmaz. A besilózott takarmány erjedéséhez elegendő cukorra van szükség. A cukor mennyisége növényenként más és más, így silózásuk is eltérő módon történik.

38. kép

Könnyen egymagában silózható: kukoricacsalamádé, silókukorica, kukoricaszár, édescirok, napraforgócsalamádé, tök, dinyaefélék, konyhakerti hulladékok, takarmányrépa, cukorrépa leveles feje, cukorgyári répaszelet, szudáni fű, fiatal sás és nád, konzervgyári hulladékok.

39. kép

Egymagukban nehezen silózhatók: somkóró, vöröshere, bükköny, muhar, burgonyaszár. Ezeket a növényeket 1:3 arányban könnyen silózható növényekkel, vagy melasszal keverten silózzhatjuk eredményesen.

40. kép

Magukban nem silózhatók: lucerna, szója, tök, dinnyeinda.

Ezeket melasz hozzáadásával, vagy 1:1 arányban könnyen silózható növényekkel keverten silózzuk.

41. kép

A besilózandó takarmányt akkor kell vágni, amikor a legnagyobb tömeget és legtöbb tápértéket adja. Pillangósokat virágzás elején, fűféléket, gyomnövényeket zsege korban, sást, nádat bugahányáskor, kukoricaszárát törés után azonnal, silókukoricát teljesérésben. Silóba lehetőleg mindig frissen vágott takarmányt rakjunk, tehát csak annyit vágjunk, amennyit aznap be tudunk silózni.

42. kép

Silózás előtt a silókat gondosan ki kell takarítani, javítani és célszerű frissen oltott mésztejjel kimeszteni, fertőtlenítés céljából.

43. kép

Nagyobb nedvességtartalmú takarmányok silózása esetén tegyünk a siló fenekére 30—40 cm vastag rétegben nedvszívás céljából pelyvát, vagy szalmaszecskskát. Földsilóknál szalmát rakjunk alulra, hogy földdel ne keveredjék a takarmány.

44. kép

A sikeres silókészítés egyik előfeltétele, hogy a silót megszakítás nélkül gyorsan megtöltsük. Fontos tehát a jó munkaszervezés. A takarmányszállítást úgy kell megszervezni, hogy a gép megszakítás nélkül dolgozhassék.

45. kép

Meggyorsítja a munkát és növeli az erőgép kihasználását, ha egy erőgéppel két silótöltőt hajtunk meg.

Allami gazdaságban így végzik a silózást.

46. kép

A jóminőségű silótakarmány másik előfeltétele, hogy a takarmányból a levegőt minél tökéletesebben kiszorítsuk. Fontos ez azért, mert a takarmány tejsavas erjedését biztosító tejsavbaktériumok levegő nélkül szaporodnak jól. Ha a takarmányban levegő nagy mértékben marad vissza, túlsúlyba jutnak a vajsavbaktériumok, amelyek a takarmány megromlását idézik elő. A Törökbálinti Állami Gazdaságban ökrökkel végzik a siló taposását. Az oldalfal mentén legjobb emberi erővel kiszorítani a levegőt.

47. kép

Kisebb méretű silókban oldalt lépkedve, lábbal végezzük a takarmány letiprását.

48. kép

A jó erjedéshez elengedhetetlenül szükséges a takarmány megfelelő nedvességtartalma is. A turkevei Harcos TSZ-ben a kukoricaszár nedvességtartalmát nedvesszelet hiányában öntözéssel növelik a kívánatos 65 és 70 százalékra.

49. kép

Legjobb a kukoricaszárat nedves répaszelettel

50. kép

esetleg tarlórépával, vagy más egyéb nedvdús takarmánnyal besilózni.

51. kép

A silóba rakott takarmány bizonyos idő után megüllepszik. Ezért kúpszerűen 1—1,5 méterrel magasabbra kell tölteni.

52. kép

Ha a siló megtelt takarmánnyal, fedjük be szalmával és a levegőtől való elzárás céljából jó vastagon földeljük le. A földréteget is le kell taposni, vagy döngölni. Leghelyesebb 50 cm-es földréteget alkalmazni. Az ároksiló leföldelését különös gonddal kell végezni, hogy a takarmány ne érintkezzen levegővel. Az erjedés alatt valamennyi silót figyelemmel kell kísérni és az ülepedés folytán előállt repedéseket a földtakarón be kell tapasztani.

53. kép

Az erjedéshez megfelelő mennyiségű cukrot, nedvességet tartalmazó, gondosan felaprított és megtiprott takarmányban a káposzta savanyításához hasonló erjedés megy végbe. 4—6 hét erjesztés után a siló etethető. Felbontásánál az egész felületről eltávolítjuk a földet és a takarmányt a siló teljes felületéről naponta 5—10 cm-es rétegekben felszedjük.

54. kép

A felbontott, jól erjedt silótakarmány színe világossárgászöld, kellemes savanykás szagú, az állatok szívesen fogyasztják. A gondatlanul készített silótakarmány rosszul erjed, sötétszínű, bűzös.

55. kép

Silózni az év minden szakában lehet. Ugyancsak az év minden hónapjában szívesen fogyasztják az állatok a jóminőségű silótakarmányt.

56. kép

A növendék szarvasmarhák részére külön kell silótakarmányt készítenünk. Erre a célra legértékesebb a fiatal, zöld pillangós növényekből 20—30 százalékos pelyva hozzáadásával készített silótakarmány.

57. kép

A téli takarmányozási időszakban a répa-félék mellett kiváló takarmány a sertések részére is a silózott pillangós zöld takarmány: a lucerna, lóhere, a herefüveskeverék. A Budapest III. kerületi Bem József TSZ-ben a sertésistálló építésével egyidőben építettek silót, hogy a sertések részére is rendelkezésre álljon a jóminőségű silótakarmány.

58. kép

Kisebb mennyiségben lovak, csikók is szívesen fogyasztják a jóminőségű silótakarmányt.

59. kép

Dolgozó parasztságunk egyre szélesebb körben ismeri fel a jelentőségét és egyre többen sajátítják el a silókészítés módszereit. A silózás nagyban elősegíti állattenyésztési célkitűzéseink teljesítését.

Kiadás száma: 00755
Felelős kiadó: Illás Ferenc

Szakra Lapnyomda. — Felelős vezető: Kulcsár Mihály.